

Świętokrzyskie

Regionalne Obserwatorium
Terytorialne

SYTUACJA SPOŁECZNO – GOSPODARCZA WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

IV KWARTAŁ

2014

Spis treści

Działalność przedsiębiorstw.....	Str. 4
Rynek pracy i wynagrodzenia.....	Str. 7
Koniunktura.....	Str. 9
Fundusze Strukturalne.....	Str. 10
Szkolnictwo zawodowe	Str. 11
Warto wiedzieć	Str. 15
Przegląd najważniejszych wydarzeń w regionie.....	Str. 16
Źródła danych/przypisy.....	Str. 26

Szanowni Państwo,

Szanowni Państwo,

Miło mi przekazać w Państwa ręce kolejny, cyklicznie redagowany Kwartalnik monitorujący sytuację społeczno-gospodarczą województwa świętokrzyskiego. Bieżący numer zawiera statystyczną analizę działalności przedsiębiorstw w naszym regionie oraz prezentację tendencji rozwojowych w gospodarce i sytuacji społecznej. Niezmiennie nadrzędnym celem publikacji pozostaje syntetyczne i zwięzłe ukazanie oraz zrelacjonowanie zmian zachodzących w województwie w czwartym kwartale 2014 roku. W tym kwartale wzrosła liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w rejestrze REGON, optymistycznie także przedstawiają się wyniki dotyczące wyższej produkcji sprzedanej przemysłu. Widoczny jest natomiast spadek sprzedaży detalicznej. Oceny koniunktury w budownictwie są negatywnie, podobnie, jak bieżąca produkcja budowlano-montażowa.

W niniejszej publikacji Kwartalnika, poza stałymi pozycjami, przedstawione zostało szkolnictwo zawodowe oraz tematyka rozwoju przedsiębiorczości w Polsce na tle wyników światowych. Podobnie jak w poprzednich numerach część publikacji poświęcona jest również przeglądowi najważniejszych wydarzeń w regionie.

Życzę ciekawej lektury Kwartalnika

Kazimierz Kotowski
Członek Zarządu Województwa Świętokrzyskiego

DZIAŁALNOŚĆ PRZEDSIĘBIORSTW

W IV kwartale 2014 roku liczba przedsiębiorstw regionu świętokrzyskiego zarejestrowanych w rejestrze REGON wzrosła o 175 w stosunku do końca III kwartału, kształtując się w grudniu na poziomie 110 130 podmiotów. Godnym odnotowania jest fakt, że po niewielkim wzroście liczby podmiotów gospodarczych w województwie w I i II kwartale 2014 roku w porównaniu do poprzednich kwartałów, następuje niewielki spadek, a następnie wzrost i w grudniu 2014 r. ponownie niewielki spadek o 30 w stosunku do wcześniejszego miesiąca. Zmiany te w przypadku IV kwartału nie wpisują się w obserwowaną, sezonową cykliczność, w której przyrosty podmiotów zazwyczaj przeważają w II i III kwartale, a spadki w I i IV. W IV kwartale 2014 r. zauważalny jest wzrost, a następnie spadek podmiotów. Wśród podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON województwa ważną rolę odgrywają spółki handlowe, których liczba miała wyraźne tendencje wzrostowe od początku 2014 roku i w końcu IV kwartału była wyższa od analogicznego okresu 2013 r. aż o 373. Liczba spółek handlowych z udziałem kapitału zagranicznego także stale wzrastała i na koniec grudnia wynosiła 641 podmiotów. Wskaźnik przedsiębiorczości obrazujący liczbę przedsiębiorstw przypadających na 10 tys. mieszkańców wynosił w IV kwartale 870 i był wyższy od wskaźnika w III kwartale 2014 r., który wynosił 869. Przedsiębiorczość w województwie świętokrzyskim pokazuje bardzo wyraźnie potencjał możliwości, kompetencji i operatywności jego mieszkańców, choć niewątpliwie ulega wahaniom, na które wpływ ma ogólna sytuacja gospodarcza kraju.

Produkcja sprzedana przemysłu w grudniu 2014 r. wy-

nosiła (w cenach bieżących) 1 861,7 mln zł i była (w cenach stałych) o 10,3% wyższa niż w poprzednim roku i o 6,3% niższa niż przed miesiącem. W porównaniu z grudniem 2013 r. produkcja sprzedana w przetwórstwie przemysłowym, stanowiąca 82% produkcji przemysłowej, zwiększyła się o 12,8%. W okresie styczeń-grudzień 2014 r. produkcja sprzedana przemysłu wynosiła (w cenach bieżących) 23 450,3 mln zł i była (w cenach stałych) o 6,8% wyższa niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Wyższy poziom produkcji sprzedanej niż w analogicznym miesiącu 2013 r. został odnotowany w 18 działach przemysłu (z 29 występujących w województwie), zaś niższy w 11. W przeważającej liczbie działów o istotnym udziale w produkcji sprzedanej przemysłu zaznaczyła się większa sprzedaż niż przed rokiem. Znacznie zwiększył się wzrost produkcji artykułów spożywczych, po kilku miesiącach niskiej produkcji i osiągnął poziom 31,9%. Szybko też wzrastała produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny – o 19,8%. Po raz kolejny zwiększyła się produkcja wyrobów z metali – o 21,2% oraz nadal wydatnie malała produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep – o 23,3%. Wyraźny i znaczny spadek zanotowany został w gospodarce odpadami, odzysku surowców - o 3,6%. **Produkcja sprzedana budownictwa** w grudniu 2014 r. (w cenach bieżących) wynosiła 705,2 mln zł i była o 16,9% większa niż w poprzednim roku. Wydajność pracy w budownictwie, mierzona produkcją sprzedaną na 1 zatrudnionego, w grudniu br. wyniosła (w cenach bieżących) 64,1 tys. zł i była większa od poziomu z ubiegłego roku o 27,0%.

Liczba podmiotów gospodarczych regionu zarejestrowanych w REGON w IV kwartale 2014 r. wzrosła o 175 jednostek w stosunku do poprzedniego kwartału

DZIAŁALNOŚĆ PRZEDSIĘBIORSTW

Produkcja budowlano-montażowa wynosiła w grudniu 2014 r. (w cenach bieżących) 295,1 mln zł, co stanowiło 41,8% ogółu produkcji sprzedanej budownictwa. W porównaniu z listopadem 2014 r. produkcja budowlano-montażowa zwiększyła się o 33,5%, a w stosunku do grudnia 2013 r. zmniejszyła się o 5,3%. Obniżenie się produkcji budowlano-montażowej w ciągu roku było konsekwencją jej niższej wartości we wszystkich działach budownictwa, oprócz działu budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej. Większa wartość produkcji budowlano-montażowej w zestawieniu z listopadem 2014 r. wystąpiła w podmiotach, których podstawowy rodzaj działalności stanowi budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej – o 94,2% oraz w przedsiębiorstwach specjalizujących się w robotach budowlanych specjalistycznych – o 20,2%. Wśród podmiotów zajmujących się głównie budową budynków wystąpiła mniejsza wartość produkcji budowlano-montażowej – o 11,3%. W całym roku 2014 zaznaczył się spadek produkcji budowlano-montażowej. Produkcja osiągnęła poziom 2 060,0 mln zł, tj. o 12,8% niższy niż w poprzednim roku. Obniżka zaznaczyła się we wszystkich działach budownictwa, największy w przedsiębiorstwach specjalizujących się w budowie budynków – o 18,7%.

W grudniu 2014 r. w skali rocznej nastąpił spadek (w cenach bieżących) **sprzedaży detalicznej** (o 34,6%) oraz **sprzedaży hurtowej** (o 15,1%). W porównaniu do grudnia 2013 r. w grupie podmiotów handlowych i niehandlowych o dużym udziale w sprzedaży detalicznej największa obniżka wartości sprzedaży nastąpiła w grupie „meble, RTV, AGD” – o 92,9%. Zeszlatoroczny poziom sprzedaży nie został

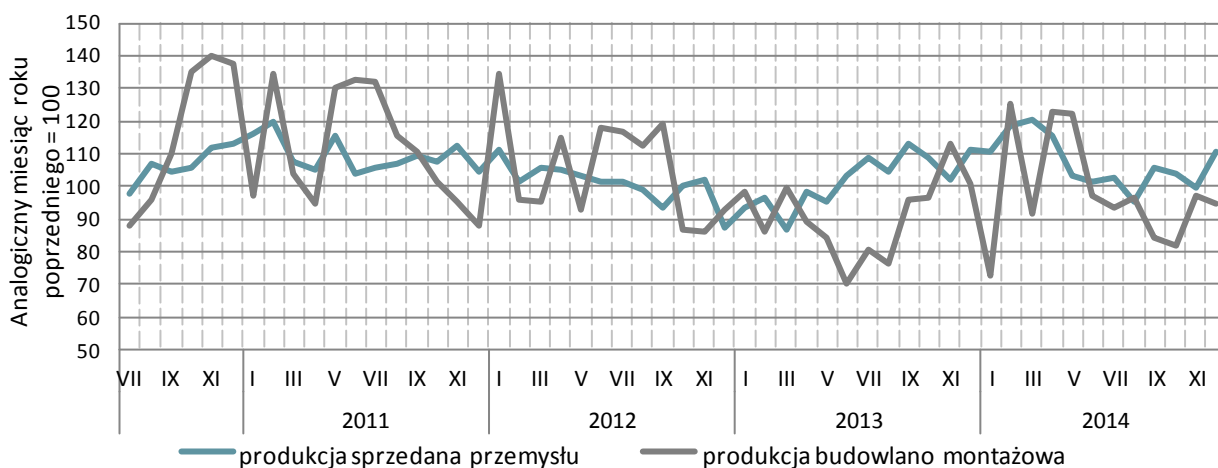
też osiągnięty w grupie „prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach” – spadek o 66,1%. Większą niż przed rokiem sprzedaż zanotowano w grupach: „pojazdy samochodowe, motocykle, części” o 88,6%, „pozostałe” o 17,9%, „farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny” o 11,9%, „paliwa” o 2,0% oraz „żywność, napoje i wyroby tytoniowe” o 6,9%. W okresie styczeń-grudzień 2014 r., poziom sprzedaży detalicznej był mniejszy o 13,0% niż w analogicznym okresie 2013 r.

Sprzedaż hurtowa (w cenach bieżących) w przedsiębiorstwach handlowych województwa świętokrzyskiego w grudniu 2014 r. obniżyła się o 4,7% w stosunku do notowanej przed miesiącem i o 16,4% niż przed rokiem, natomiast w przedsiębiorstwach hurtowych poziom sprzedaży był niższy w porównaniu do poprzedniego miesiąca o 4,2% i wyższy w stosunku do ubiegłego roku o 36,2%. W całym okresie 2014 r. w stosunku do analogicznego okresu 2013 r. sprzedaż hurtowa w przedsiębiorstwach handlowych i przedsiębiorstwach hurtowych uległa zwiększeniu odpowiednio o 8,3% i o 58,7%.

Liczba mieszkań przekazanych do użytkowania według wstępnych danych w grudniu 2014 r. wynosiła 345, tj. o 17 mniej niż przed rokiem (o 4,7%). W okresie od stycznia do grudnia 2014 r. oddano do użytkowania 3 486, tj. o 21,5% więcej niż w analogicznym okresie 2013 r. Uzyskane efekty budownictwa mieszkaniowego w województwie świętokrzyskim w grudniu br. stanowią 2,2% efektów krajowych.

Produkcja sprzedana przemysłu w IV kwartale 2014 r. była wyższa o 16,9% w stosunku do analogicznego okresu ubiegłego roku

Wykres 1. Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu oraz produkcji budowlano—montażowej w województwie świętokrzyskim w okresie 2010 — 2014 r.

Źródło danych: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Kielcach

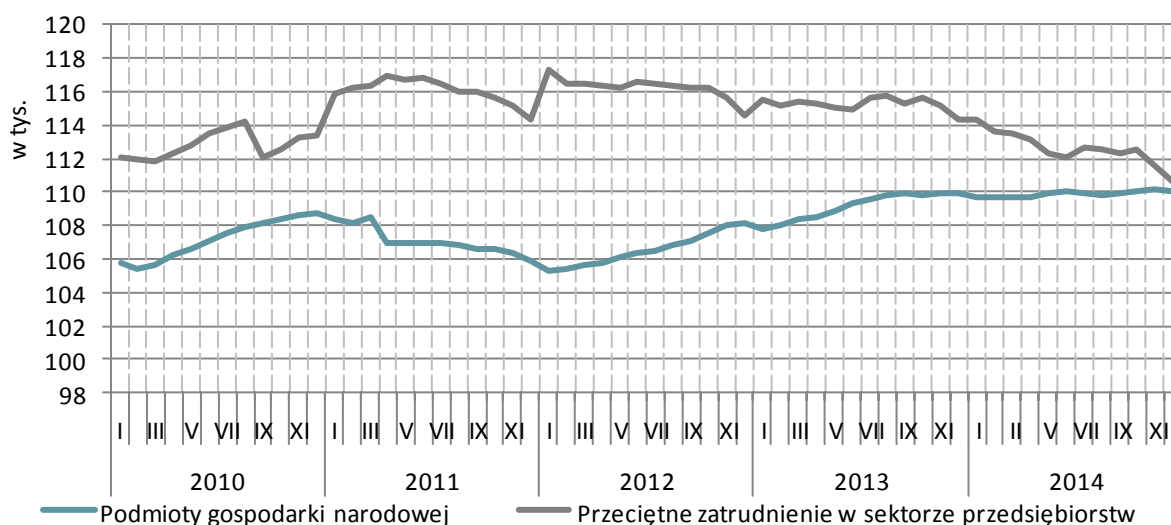
DZIAŁALNOŚĆ PRZEDSIĘBIORSTW

W grudniu 2014 r. w województwie świętokrzyskim odnotowano dalszy spadek przeciętnego zatrudnienia w skali roku. Stopa bezrobocia była niższa niż przed rokiem (14,2% wobec 16,6%). **Przeciętne zatrudnienie** w grudniu 2014 r. w sektorze przedsiębiorstw wynosiło 110,6 tys. osób, tj. o 3,2% mniej niż przed rokiem, zaś w odpowiednim miesiącu ubiegłego roku zaznaczył się spadek o 0,3%. W skali kraju przeciętne zatrudnienie uległo zwiększeniu o 1,1% w odniesieniu do wielkości zeszłorocznej, natomiast rok wcześniej wzrosło o 0,3%. W grudniu 2014 r. obniżenie przeciętnego zatrudnienia w ciągu roku zostało zaobserwowane w większości sekcji sektora przedsiębiorstw, podczas, gdy największa obniżka nastąpiła w handlu, naprawie pojazdów samochodowych (o 9,9%). Zmniejszone przeciętne zatrudnienie wystąpiło również m. in. w budownictwie (o 8,2%), obsłudze rynku nieruchomości (o 3,4%), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 2,6%), transporcie i gospodarce magazynowej (o 2,1%). Obniżka nastąpiła także w przemyśle (o 1,6%), przy czym w przetwórstwie przemysłowym zmniejszyło się ono o 1,4%. Wyższe niż poprzedniego roku przeciętne zatrudnienie było również w m. in. w zakwaterowaniu i gastronomii (o 23,7%) oraz administrowaniu i działalności wspierającej (o 10,6%).

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w świętokrzyskim w końcu IV kwartału 2014 r. ukształtowało się na poziomie 110,6 tys. osób, tj. o 3,2% niższy niż przed rokiem.

W odniesieniu do ubiegłego miesiąca 2014 r. największy spadek zatrudnienia wystąpił w budownictwie (o 1,8%), a wzrost w zakwaterowaniu i gastronomii (o 2,2%). W ciągu dwunastu miesięcy 2014 r. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wynosiło 113,0 tys. osób i porównując z odpowiednim okresem ub. roku odnotowano spadek o 2,4% (przed rokiem zmniejszyło się o 1,1%). W kraju podwyższyło się o 0,6% (w 2013 r. – spadło o 1,0%). W okresie roku 2014 największy spadek przeciętnego zatrudnienia wystąpił w sekcji budownictwo (o 10,7%), a wzrost – w zakwaterowaniu i gastronomii (o 14,9%). Ze względu na rodzaj działalności na przestrzeni czterech kwartałów 2014 r. w strukturze zatrudnienia większość stanowiły jednostki przemysłowe (52,7% ogółu zatrudnionych w sektorze przedsiębiorstw, przy czym w przedsiębiorstwach przetwórstwa przemysłowego znalazło zatrudnienie 46,5%). W porównaniu do poziomu zanotowanego przed rokiem zwiększył się udział przetwórstwa przemysłowego o 0,9%. Nadal duży odsetek zatrudnionych gromadziły także jednostki handlowe, których udział obniżył się o 0,5% do 20,4%. Zmniejszył się także udział przedsiębiorstw budowlanych o 0,9% do 9,5%.

Wykres 2. Wielkość przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw oraz liczba podmiotów gospodarki narodowej w województwie świętokrzyskim w okresie 2010 —2014 r.

Źródło danych: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Kielcach

RYNEK PRACY I WYNAGRODZENIA

W grudniu 2014 r. liczba bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy w województwie świętokrzyskim wyniosła 75,4 tys. osób i była większa o 2,2% (o 1,6 tys. osób) niż w poprzednim miesiącu

Stopa bezrobocia rejestrowanego w świętokrzyskim w IV kwartale 2014 r. wyniosła 14,2%, co oznacza wzrost o 0,1% w stosunku do poprzedniego miesiąca

oraz mniejsza o 16,3% (o 14,7 tys. osób) niż rok wcześniej. Liczba bezrobotnych według stanu na dzień 31.12.2014 r. wynosiła 75 434 osoby. Kobiety stanowiły 48,5% (36,58 tys. osób) ogółu zarejestrowanych bezrobotnych, zaś bezrobotni bez prawa do zasiłku stanowili 87,2 % (65,78 tys. osób). Stopa bezrobocia rejestrowanego w ukształtowała się na poziomie 14,2% (przed rokiem 16,6%), a w kraju wynosiła 11,5%, co w przypadku województwa oznacza wzrost o 0,3% (w kraju wskaźnik zwiększył się o 0,1%) w porównaniu do poprzedniego miesiąca. W odniesieniu do poprzedniego 2013 r. w skali roku, stopa bezrobocia w województwie obniżyła się o 2,4% (w kraju spadek o 1,9%). Województwo świętokrzyskie należy do grupy województw o wysokiej stopie bezrobocia plasując się pod tym względem na 12 lokacie. Najniższa stopa bezrobocia charakteryzowała województwo wielkopolskie ze wskaźnikiem 7,8%, natomiast w jeszcze trudniejszej sytuacji niż świętokrzyskie pozostały województwa: podkarpackie (14,8%), zachodniopomorskie (15,6%), kujawsko-pomorskie (15,7%) oraz warmińsko-mazurskie (18,9%). W dalszym ciągu naj-

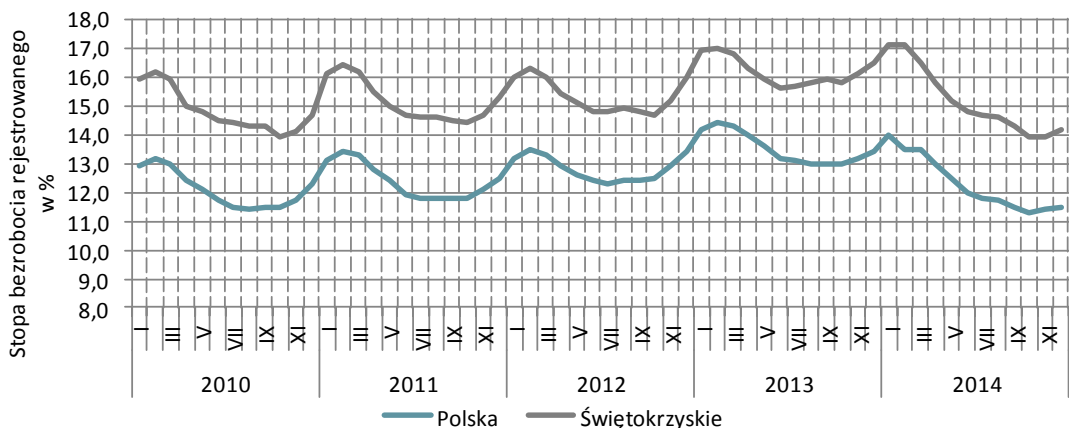
wyższa stopa bezrobocia była w powiatach: skarżyskim (24,9%), opatowskim (20,8%), koneckim (20,4% wobec 24,2% rok wcześniej), ostrowieckim (19,1%), kieleckim (16,9%) i starachowickim (14,9%), a najniższa — w buskim (8,0%), pińczowskim (9,5%), miasta Kielce (9,8%), sandomierskim (11,3%), staszowskim (11,4), kazi-

Źródło: GUS Kielce

mierskim (12,7%) i włoszczowskim (12,9%). W odniesieniu do odpowiedniego okresu 2013 r. stopa bezrobocia obniżyła się we wszystkich powiatach województwa świętokrzyskiego, przy czym w największym stopniu w powiecie koneckim (o 3,8% do 20,4%), kieleckim (o 3,5% do 16,9%) i ostrowieckim (o 3,4% do 19,1%).

Wykres 3. Stopa bezrobocia rejestrowanego w Polsce i województwie świętokrzyskim w okresie 2010 — 2014 r. w %

Źródło danych: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Kielcach

RYNEK PRACY I WYNAGRODZENIA

Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej. W grudniu 2014 roku do urzędów pracy zgłoszono 1 362 wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej, tj. o 562 (o 29,4%) mniej w porównaniu do listopada 2014 roku i o 348 więcej (o 34,3%) w odniesieniu do grudnia 2013 r. W grudniu 2014 roku pracodawcy zgłosili do urzędów pracy 33 904 wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej, tj. o 6 476 więcej (o 23,6%) w porównaniu do 2013 r. Z ogółu wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej: 18 732, tj. 55,3% stanowiły oferty zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, 15 172, tj. 44,7% to miejsca aktywizacji zawodowej. Z sektora prywatnego pochodziło 72,5% wszystkich wolnych miejsc pracy (24 579), a z sektora publicznego 27,5% (9 6325). Z ogółu wolnych miejsc pracy 61,6%, czyli 20 868 to miejsca pracy subsydiowanej finansowane z Funduszu Pracy, PFRON, EFS. Wśród wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych w 2014 r.: 13 694, tj. 40,4% stanowiły staże, 1 477, tj. 4,4% to prace społecznie użyteczne, 1 195, tj. 3,5% przeznaczono dla osób niepełnosprawnych, 113, tj. 0,3% skierowano do osób w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki. W 2014 r. w urzędach pracy zarejestrowano 75 434 osoby bezrobotne, tj. o 1,6 tys. osób więcej (o 2,2%) niż w poprzednim miesiącu i o 14,7 tys. osób (o 16,3%) niż rok wcześniej. Poziom bezrobocia na koniec 2014 r. był niższy o 14.690 osób, tj. o 16,3% w porównaniu do końca 2013

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie świętokrzyskim w IV kwartale 2014 r. wyniosło 3 532,08 zł i było wyższe o 3,3% niż w analogicznym okresie ubiegłego roku.

r. i był w miesiącu grudniu najniższy od 1999 roku, podobnie jak odnotowany wzrost liczby bezrobotnych o 1.648 osób, tj. o 2,2% w stosunku do poprzedniego miesiąca (wobec wzrostu o 2.197 osób w grudniu 2013 r.). Dynamika spadku bezrobocia nigdy nie była tak wysoka jak w roku 2014 (16,3% w kraju 15,4%). Na przestrzeni 2014 r. odnotowano napływ - zarejestrowano 98.222 bezrobotnych, tj. o 9.249 osób mniej (o 8,6%) niż w 2013 roku, a wyrejestrowano – odnotowano odpływ 112.912 bezrobotnych, tj. o 8.857 osób więcej (o 8,5%) niż w 2013 roku.

Wśród nowo zarejestrowanych 98.222 bezrobotnych 54.828 zamieszkiwało na wsi (55,8% napływu), a 43.394 w mieście (44,2%), 45.242 to kobiety (46,1%), a 52.980 to mężczyźni (53,9%), 19.840 posiadało prawo do zasiłku (20,2%) oraz 75.146 poprzednio pracowało (76,5%), 23.076 dotychczas nie pracowało (23,5%). W populacji bezrobotnych poprzednio pracujących oraz dotychczas niepracujących przeważali mężczyźni (odpowiednio: 55,0% i 50,6%). Z ogółu nowo zarejestrowanych bezrobotnych 15.940 osób rejestrowało się po raz pierwszy, tj. 16,2% napływu, 82.282 osoby zarejestrowały się po raz drugi i kolejny, tj. 83,8%. Największy udział bezrobotnych ponownie rejestrujących się po raz kolejny zanotowano w powiecie: koneckim - 88,0%, skarżyskim - 87,6%, ostrowieckim 87,5%, starachowickim - 86,2%, natomiast najniższy w pińczowskim - 74,9% i kazimierskim - 76,0%.

KONIUNKTURA

Ogólny klimat koniunktury w **przetwórstwie przemysłowym** przedsiębiorstwa województwa świętokrzyskiego oceniły w grudniu 2014 r. niekorzystnie, gorzej niż przed miesiącem. Oceny produkcji, sytuacji finansowej i bieżącego portfela zamówień są negatywne. Analogiczne prognozy są bardziej pesymistyczne od formułowanych w ubiegłym miesiącu. Przedsiębiorcy planowali większe redukcje zatrudnienia od zapowiadanych w listopadzie. Przewidywano, że ceny wyrobów przemysłowych mogą spadać nieco szybciej niż oczekiwano w poprzednim miesiącu. Saldo przetwórstwa przemysłowego regionu było w grudniu 2014 r. poniżej zera i utrzymywało tendencje spadkowe w IV kwartale 2014 r. W grudniu 2014 r. ogólny klimat koniunktury w **budownictwie** był oceniany bardziej negatywnie w porównaniu do listopada. Diagnozy i prognozy sytuacji finansowej, portfela zamówień i produkcji budowlano-montażowej były bardziej pesymistyczne od prognozowanych w ubiegłym miesiącu. Zmniejszenie zatrudnienia mogą być nieznacznie większe od planowanych w listopadzie. Ceny robót budowlano-montażowych przewidywano, że mogą obniżyć się szybciej niż oczekiwano w poprzednim miesiącu. W **handlu hurtowym** oceny koniunktury są nieznacznie bardziej optymistyczne wobec negatywnych opinii w listopadzie. Bieżąca sprzedaż wzrastała dynamiczniej niż przed mie-

siącem. Stopniowo poprawiają się przewidywania w tym zakresie, mimo nadal utrzymujących się niekorzystnych. Diagnozy i prognozy sytuacji finansowej są korzystne, ostrożniejsze w porównaniu z listopadem. Możliwy jest niewielki wzrost zatrudnienia. Przedsiębiorcy prognozują, że ceny mogą spadać w podobnym tempie do listopada. Ogólny klimat koniunktury w **handlu detalicznym** jest oceniany w grudniu bardziej pesymistycznie niż w końcu poprzedniego kwartału. Przewidywania dotyczące sytuacji finansowej oraz diagnozy i prognozy sprzedaży są bardziej niekorzystne i gorsze od zgłaszanych przed miesiącem. Utrzymują się negatywne oceny bieżącej sytuacji finansowej. Zatrudnienie może się zmniejszyć, a ceny towarów będą spadać nadal w ocenie przedsiębiorców. Oceny koniunktury formułowane przez podmioty z sekcji **działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi** są pozytywne, zbliżone do tych, odnotowywanych przed miesiącem, przy negatywnych opiniach sprzed roku. Saldo koniunktury po odnotowanym wzroście w I i II kwartale, odnotowało spadek w III i IV kwartale, przy czym nadal znajdowało się w wartościach dodatnich i było o prawie 20% wyższe w porównaniu z saldem krajowym. Firmy z sekcji **informacja i komunikacja** oceniają koniunkturę korzystnie, lepiej niż przed miesiącem i przed rokiem.

FUNDUSZE STRUKTURALNE

Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2007 - 2013

Liczba i wartość podpisanych umów / wydanych decyzji o dofinansowanie projektu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2007-2013 na koniec IV kwartału 2014 roku wynosiła 1 289, przy łącznej wartości

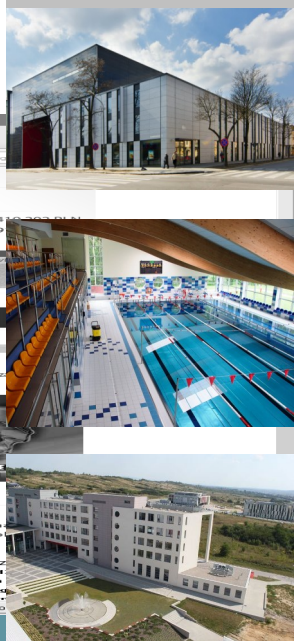
Wykorzystanie alokacji:
RPOWŚ 2007-2013 — 97,0%
Komponent regionalny POKL — 99,0%

5,751 mld zł (w tym dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej 3,090 mld zł). Wartość podpisanych umów na koniec IV kwartału 2014 r. zamyka się w 97% alokacji przeznaczony na realizację programu, co plasuje województwo na 12-tym miejscu w kraju razem z województwem podlaskim i wielkopolskim, przy czym średnia krajowa alokacji wynosiła 98,1%. Oznacza to, że region świętokrzyski w niewielkim stopniu odbiega od średniej. Wykorzystanie alokacji środków wypłaconych beneficjentom na podstawie zatwierdzonych wniosków o płatność ukształtowało się na poziomie 88,0%, co daje świętokrzyskiemu trzecie miejsce wśród województw za województwem opolskim (94%) i podkarpackim (89%), a przed pomorskim (86%). Jest to wynik o jed-

no miejsce w dół w stosunku do poprzedniego kwartału 2014 r. i znacznie powyżej średniej krajowej, która wynosiła 82,75%.

Komponent Regionalny Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki

Według stanu na dzień 31 grudnia 2014 r. w ramach Komponentu Regionalnego Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (PO KL) zawartych zostało **2 383 umowy** o dofinansowanie realizacji projektów PO KL o łącznej wartości w części środków publicznych prawie **1,703 mld zł**, co stanowi 108,4% alokacji przeznaczony na realizację programu w latach 2007-2013. Jest to drugie miejsce w kraju, po województwie zachodniopomorskim, czyli są to wyniki takie same, jak w III kwartale, kiedy nasze województwo było także na drugim miejscu. Na podstawie 13 809 zatwierdzonych wniosków o płatność wypłacono około **1,541 mld zł**, co wykorzystuje **98,3% alokacji** na lata 2007-2013. W skali kraju, ze względu na poziom wydatkowanych środków w stosunku do wielkości przyznanej alokacji w ramach Komponentu Regionalnego PO KL, **województwo świętokrzyskie** klasyfikuje się na **2 miejscu**, za województwem dolnośląskim, w którym wskaźnik wykorzystania alokacji wyniósł 99,0%, czyli tylko 0,7% więcej niż w naszym województwie.

Szkolnictwo zawodowe

Pojęcie kształcenia zawodowego¹ definiuje się najczęściej w literaturze pedagogicznej jako proces, którego celem jest przekazanie uczniom określonego zasobu wiedzy i umiejętności z zakresu przemysłu, rolnictwa i hodowli oraz szeroko rozumianych usług. Proces ten obejmuje przekazanie określonego zasobu wiedzy ogólnej oraz specjalistycznych umiejętności teoretycznych i praktycznych, których opanowanie uprawnia uczniów do wykonywania wybranego zawodu. Rezultatem kształcenia zawodowego jest wykształcenie zawodowe uzyskane w określonej specjalności². W większości państw świata kształcenie zawodowe realizowane jest w ramach powszechnego systemu oświatowego, którego częścią jest system szkolny definiowany jako układ powiązanych ze sobą placówek szkolnych różnego typu i szczebla o określonej strukturze organizacyjnej i programowej. Kształcenie zawodowe realizowane jest w ramach szkoły typu zawodowego, czyli szkoły zawodowej. Należy zwrócić uwagę, że pojęcia szkoła zawodowa lub szkolnictwo zawodowe są terminami wieloznacznymi i mogą oznaczać:

- instytucję edukacyjną, której głównym celem jest przygotowanie kwalifikowanych kadr dla gospodarki narodowej,
- instytucję oświatowo-wychowawczą, zajmującą się celowo organizowanym kształceniem zawodowym, prowadzącym do kwalifikacji pracowniczych, umożliwiających podjęcie pracy w określonym zawodzie lub na odpowiednim stanowisku pracy,
- wielopodmiotową instytucję zorganizowanych działań edukacyjnych, wśród których podstawowa rola przypada czynnościom nauczania nauczycieli szkół zawodowych oraz czynnościom uczenia się uczniów szkół zawodowych, których ogólna wymowa prowadzi do wychowania człowieka, obywatela i pracownika zarazem,
- miejsce realizacji procesu kształcenia zawodowego (np. szkoła przyzakładowa).

Wieloznaczność terminu wynika także stąd, że w polskim systemie szkolnym wyróżnia się trzy główne poziomy kształcenia zawodowego:

- zasadniczy (zwany niekiedy podstawowym),
- średni – średnie szkoły zawodowe (w tym technika i li-

cea specjalistyczne lub policealne szkoły zawodowe),

- wyższy – wyższe szkoły zawodowe (np. politechniki).

System kształcenia zawodowego w Polsce.

Zgodnie z art. 70 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, prawo do nauki przysługuje każdemu, a władze publiczne są zobowiązane do zapewnienia wszystkim obywatelom równego dostępu do wykształcenia. Konstytucja stanowi również, że nauka w szkołach publicznych jest bezpłatna,

a nauka jest obowiązkowa do ukończenia 18 roku życia. Realizowana jest ona w ramach obowiązku szkolnego i obowiązku nauki³. Obowiązek szkolny dziecka rozpoczyna się z początkiem roku szkolnego w tym roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 7 lat oraz trwa do ukończenia gimnazjum, nie dłużej jednak niż do ukoń-

czenia 18 roku życia. Po ukończeniu gimnazjum obowiązek nauki spełnia się: przez uczęszczanie do publicznej lub niepublicznej szkoły ponadgimnazjalnej albo przez realizowanie przygotowania zawodowego u pracodawcy. W polskim systemie oświaty wybór ścieżki zawodowej jest możliwy po ukończeniu gimnazjum (w państwach UE uczniowie na ogół rozpoczynają edukację zawodową w 16 roku życia).

Od 1 września 2012 r. kształcenie zawodowe w Polsce, zgodnie z przepisami wprowadzonymi ustawą z dnia 19 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2011 r. nr 205, poz. 1206), odbywa się w następujących typach szkół:

- trzyletniej zasadniczej szkole zawodowej, której ukończenie umożliwia uzyskanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe po zdaniu egzaminów potwierdzających kwalifikacje w danym zawodzie, a także dalsze kształcenie począwszy od klasy drugiej liceum ogólnokształcącego dla dorosłych,
- czteroletnim technikum, którego ukończenie umożliwia uzyskanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe, po zdaniu egzaminów potwierdzających kwalifikacje w danym zawodzie, a także uzyskanie świadectwa dojrzałości, po zdaniu egzaminu maturalnego,
- szkole policealnej dla osób posiadających wykształcenie średnie, o okresie nauczania nie dłuższym niż 2,5 roku, umożliwiającej uzyskanie dyplomu potwierdzają-

¹ Na podstawie opracowania: Dziewulak Dobromir, „Kształcenie zawodowe w Polsce i w wybranych państwach Unii Europejskiej”, Analizy Biuro Analiz Sejmowych, ISSN 1899-1114, Nr 6(95), 22.04.2013 r.

² C. Kupisiewicz, M. Kupisiewicz, *Słownik pedagogiczny*, Warszawa 2009, s. 90. strukturze organizacyjnej i programowej.

³ Zob. D. Dziewulak, *Obowiązek szkolny w Unii Europejskiej*, „Analizy BAS” 2010, nr 9(34),

Szkolnictwo zawodowe

cego kwalifikacje zawodowe, po zdaniu egzaminów potwierdzających kwalifikacje w danym zawodzie,

- trzyletniej szkole specjalnej przysposabiającej do pracy dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, której ukończenie umożliwia uzyskanie świadectwa potwierdzającego przysposobienie do pracy.

Powyżej wymienione typy szkół ponadgimnazjalnych, w ramach kształcenia zawodowego pozwalają absolwentom na uzyskanie potwierdzonych kwalifikacji zawodowych. Jedyną szkołą zawodową na szczeblu ponadgimnazjalnym, która przyznaje kwalifikacje zawodowe wykwalifikowanego robotnika lecz nie prowadzi do matury jest zasadnicza szkoła zawodowa. Szkoła tego typu przyjmuje uczniów w wieku 16 lat i trwa przez 2 lub 3 lata, w zależności od zawodu. Czas trwania nauki dla poszczególnych zawodów określa klasyfikacja zawodów szkolnictwa zawodowego. Z dniem 1 września 2012 r. – w związku z wdrażaną modernizacją systemu kształcenia zawodowego – weszła w życie nowa klasyfikacja zawodów szkolnictwa zawodowego ustalona rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2011 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (Dz. U. z 3 stycznia 2012 r., poz. 7). Nowe ujęcie zawodów w klasyfikacji polega przede wszystkim na tym, że nie tylko określa ona zawody i wskazuje typ szkoły, w którym może być prowadzone kształcenie w danym zawodzie, ale także wskazuje i nazywa wyodrębnione w nich kwalifikacje. A ponadto, określa czy kształcenie w zakresie danej kwalifikacji może być prowadzone w pozaszkolnych formach kształcenia realizowanych w trybie kwalifikacyjnych kursów zawodowych.

W Polsce nowa klasyfikacja zawodów szkolnictwa zawodowego przewiduje kształcenie w zakresie 200 zawodów i 252 kwalifikacji wyodrębnionych w ramach zawodów. Poszczególne zawody przypisane są do obszarów kształcenia. Uwzględniając Polską Klasyfikację Działalności, wyodrębniono osiem obszarów kształcenia⁴:

- administracyjno-usługowy (A),
- budowlany (B),
- elektryczno-elektroniczny (E),
- mechaniczny i górniczo-hutniczy (M),
- rolniczo-leśny z ochroną środowiska (R),
- turystyczno-gastronomiczny (T),
- medyczno-społeczny (Z),
- artystyczny (S).

Najpopularniejsze specjalności w szkołach 2-letnich to:

sprzedawca, kucharz i ogrodnik, a w 3-letnich: mechanik samochodowy, fryzjer i piekarz.

Inną, alternatywną ścieżką kształcenia dla młodzieży jest bezpośrednia nauka zawodu u pracodawcy. W polskim systemie oświaty nauka zawodu u pracodawcy uważana jest za szczególny rodzaj kształcenia zawodowego. Najważniejszym warunkiem uczestnictwa w tego rodzaju szkoleniu jest ukończenie gimnazjum oraz wiek co najmniej 16 lat. Jednakże w szczególnych sytuacjach przepisy umożliwiają odstępianie od tej zasady. Nauka zawodu u pracodawcy odbywa się w małych i średnich przedsiębiorstwach, przede wszystkim rzemieślniczych. Pracodawcy są zwykle członkami cechu lub izby rzemieślniczej, a naukę zawodu nadzoruje określona izba rzemieślnicza bądź cech⁵.

W Polsce realizowane jest także ustawiczne kształcenie zawodowe dla dorosłych. Odbywa się ono w szkołach dla dorosłych lub w formach pozaszkolnych i skierowane jest do osób, które spełniły obowiązek szkolny i pragną zdobyć bądź uzupełnić wiedzę i umiejętności oraz uzyskać kwalifikacje zawodowe. Określenie „kształcenie ustawiczne” stosuje się nie tylko w odniesieniu do kształcenia zawodowego lecz także do uzupełniania przez dorosłych wykształcenia ogólnego na wyższym poziomie niż uzyskany w trakcie obowiązkowej nauki. Kształcenie ustawiczne ma charakter formalny, gdy odbywa się w szkołach i placówkach nadzorowanych przez Ministerstwo Edukacji Narodowej lub w sposób nieformalny (pozaszkolny), gdy realizowane jest przez inne placówki i firmy. Kształcenie ustawiczne może być prowadzone jako stacjonarne, zaoczne i na odległość w różnych rodzajach szkół dla dorosłych i innych placówkach (publicznych i prywatnych), w oparciu o program nauczania dla danego poziomu kształcenia i prowadzący do uzyskania kwalifikacji i świadectw określonych w odpowiednich przepisach przez Ministerstwo Edukacji Narodowej. Kształcenie ustawiczne w formach szkolnych realizowane w placówkach publicznych jest bezpłatne. Kształcenie nieformalne może mieć formę szkoleń, warsztatów, konferencji, seminariów, kursów korespondencyjnych lub kursów e-learningowych. Nie podlega ono nadzorowi żadnego organu władzy centralnej, toteż trudno jest wskazać jego ogólne cele, czy też priorytety. Przede wszystkim odpowiada ono na aktualne tendencje, ogólną politykę kształcenia ustawicznego i potrzeby rynku pracy. Kryteria naboru określają placówki edukacyjne, zazwyczaj w oparciu o cele szkolenia. Koszty

⁴ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2011 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (Dz. U. z 2012 r., poz. 7).

⁵ „Kształcenie i szkolenie zawodowe w Polsce. Charakterystyka ogólna.”, CEDEFOP Europejskie Centrum Rozwoju Szkolnictwa Zawodowego, Luksemburg: Urząd Publikacji Unii Europejskiej, 2011.

Szkolnictwo zawodowe

kształcenia nieformalnego z reguły pokrywają sami uczestnicy. Jedyne dwa wyjątki to szkolenia finansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego lub szkolenia dla bezrobotnych finansowane z Funduszu Pracy. Środki na nieformalne kształcenie ustawiczne najczęściej pochodzą z budżetu państwa, Funduszu Pracy, Funduszy Strukturalnych, środków własnych uczestników oraz ze środków pracodawców. W tym miejscu warto zacytować fragmenty raportu pt. „Ewaluacja działań podejmowanych na rzecz współpracy przedsiębiorstw ze szkołami i placówkami kształcenia zawodowego w ramach realizacji projektów PO KL w województwie świętokrzyskim w kontekście realizacji przyszłej perspektywy finansowej 2014-2020”, dotyczące oceny jakości procesu kształcenia zawodowego oferowanego w województwie świętokrzyskim oraz jego dopasowanie do potrzeb rynku pracy. Raport został wykonany przez Invest & Consulting Group Sp. z o. o, na zlecenie Świętokrzyskiego Biura Rozwoju Regionalnego w październiku 2013 r.

„Z przedstawionych statystyk dotyczących zawodów zdobywanych przez uczniów wynika, że szkoły kształcące zawodowo „nadprodukuja” przedstawicieli zawodów, które urzędy pracy uznają za nadwyżkowe, czyli takie, na które nie ma aktualnie zapotrzebowania na lokalnym, świętokrzyskim rynku pracy. Szkoły nie odpowiadają w sposób elastyczny na zapotrzebowanie pracodawców, oferując gimnazjalistom kierunki dostosowane do swoich możliwości, zasobów i bazy dydaktyczno-technicznej, na co badacze często wskazują⁶. Przykładem tej „nadprodukcji” jest duża, w porównaniu z innymi zawodami, liczba absolwentów techników z tytułem technika mechanika (538 osób) – jest to zawód uznany przez WUP za nadwyżkowy. Jednocześnie, jeśli dodać do tego wszystkie zawody pokrewne z obszaru mechanik, które zdobyli absolwenci ZSZ (łącznie 731 osób), można obronić generalną tezę, że kształcenie zawodowe/oferta szkół/ w świętokrzyskim jest nieprzystosowane do potrzeb rynku. Podobna sytuacja ma miejsce w przypadku absolwentów z tytułem technika ekonomisty, technika informatyka, posadzkarza, czy zawodów związanych z fryzjerstwem. Analizując zawody deficytowe i nadwyżkowe na świętokrzyskim rynku pracy należy powołać się na kilka niezależnych źródeł, jako że brak kompleksowych opracowań w tym zakresie. W niniejszym badaniu powołano się na informacje z innych raportów badawczych, od powiatowych urzędów pracy oraz od agencji zatrudnienia.” W raporcie tym dokonano zestawienia zawodów najczęściej poszukiwanych przez pracodawców oraz zawodów, w których zarejestrowana jest największa liczba bezrobotnych. Z zestawienia tego „wynika, iż część zawodów, w których zarejestrowana jest największa liczba bezrobotnych, to jednocześnie zawody najczęściej poszukiwane przez pracodawców.

Wskazywać to może na niski poziom kształcenia zawodowego, gdyż najprawdopodobniej bezrobotni nie spełniają oczekiwań pracodawców, nieumiejętnie poszukują pracy lub nie chcą pracować w wyuczonym zawodzie. Należy jednak zdawać sobie sprawę z faktu, iż bezrobotni mogą także nie chcieć podjąć pracy na proponowanych im warunkach, stąd występowanie podaży i popytu na ten sam zawód jednocześnie. Jednym z warunków pracy, który jest niekorzystny dla pracowników, to odległość od miejsca zatrudnienia. Jest to istotne, gdyż powyższe zestawienie dotyczy całego województwa, zatem zawód deficytowy w jednym powiecie, jest nadwyżkowym w innym. Wyniki te wskazują poniekąd na brak mobilności pracowników województwa świętokrzyskiego lub brak wiedzy o dostępności pracy tego rodzaju w innych powiatach województwa. Zawody, które są jednocześnie nadwyżkowe i deficytowe w ramach tego samego powiatu prezentuje” zestawienie, które wyszczególnia: sprzedawcę, szwaczkę, spawacza i pracownika budowlanego. Analizując kwestię specjalistów brakujących na rynku pracy należy brać pod uwagę nie tylko zawód, ale przede wszystkim rodzaj i poziom kompetencji posiadanych przez pracownika wykształconego w danym zawodzie. W celu skutecznego i efektywnego nauczania zawodu konieczne jest posiadanie odpowiedniego zaplecza oraz kadry. Opracowanie „Stan szkolnictwa zawodowego w Polsce, Raport, KOWE-ZIU (Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej) Warszawa 2013” wskazuje, że:

- szkoły w województwie świętokrzyskim są najsłabiej z informatyzowane – jeśli chodzi o pracownie komputerowe oraz liczbę szkół wyposażonych w komputery do użytku uczniów (w tym z dostępem do Internetu);
- w świętokrzyskim wskaźnik wyposażenia techniczno-dydaktycznego szkół/pracowni jest powyżej średniej krajowej (najbardziej różnorodne wyposażenie, największa liczba jego typów), jednocześnie niestety jest to wyposażenie niedostosowane do aktualnych potrzeb programowych (wskaźnik: najmniejszej liczby uczniów przypadających na dany typ wyposażenia techniczno-dydaktycznego).

Dyrektorzy szkół zawodowych wskazują na następujące problemy z potencjałem placówek - jak wskazują zgromadzone dane, dyrektorzy szkół zawodowych najboleśniej odczuwają brak nowoczesnego sprzętu do przekazywania uczniom wiedzy teoretycznej. Jeśli chodzi natomiast o praktyczną naukę zawodu, to 5 spośród 8 dyrektorów udzielających wywiadu stwierdziło, że szkoła posiada odpowiednie zaplecze instytucjonalne i techniczne do nauki przynajmniej jednego z nauczanych w placówce zawodów. Rozumieli przez to m. in. posiadanie odpowiednich

⁶ Ministerstwo Edukacji Narodowej, Badanie systemu kształcenia zawodowego w Polsce, Warszawa 2011.

Szkolnictwo zawodowe

narzędzi/maszyn do przygotowania uczniów do wykonywania zawodu. W tym zakresie pojawiły się jednak trzy problematyczne zagadnienia:

- konieczność unowocześniania posiadanego zaplecza technicznego;
- zbyt mała liczba stanowisk praktycznej nauki zawodu;
- postrzeganie standardów stanowiska praktycznej nauki zawodu poprzez pryzmat wymogów egzaminu za-

wodowego.

Na podstawie opinii przedstawicieli szkół należy wnioskować, że różne placówki mają odmienne wyposażenie do nauki zawodu, jeśli chodzi o jego nowoczesność. Jednak wszyscy wskazują na problem bieżącej wymiany sprzętu, ze względu na koszty i szybki rozwój technologii. Obecnie była możliwość doposażenia placówek w ramach Działania 9.2, natomiast w przyszłości nie wiadomo, czy będą dostępne takie środki. Ze względu na duże nakłady finansowe niezbędne do bieżącego uaktualniania zaplecza technicznego szkół zawodowych, konieczne jest nawiązanie przez szkoły ściślejszej współpracy z pracodawcami w tym zakresie. Przedsiębiorcy często bowiem, przeznaczają środki na inwestycje. Ponadto ważnym jest, aby uczniowie podczas nauki zawodu korzystali z tego sprzętu, jakiego używają ich potencjalni pracodawcy. Równie istotną kwestią, co unowocześnienie wyposażenia szkolnych pracowni jest możliwość poznawania nowinek technologicznych przez nauczycieli zawodu. Bardzo niekorzystna i niedopuszczalna jest sytuacja, w której uczniowie pracują u pracodawców na maszynach, na których nie mieli okazji pracować ich nauczyciele zawodu. W związku z tym konieczne jest objęcie stażami również nauczycieli zawodu. Wśród badanych 50 placówek kształcenia zawodowego, 11 zadeklarowało, że zatrudniani przez nich nauczyciele aktualizują swoją wiedzę u pracodawców. Kiedy przedstawiciele szkół zostali zapytani, czy nauczyciele towarzyszą uczniom podczas praktyk i staży zawodowych u pracodaw-

ców, większość respondentów zinterpretowała to, jako pytanie o kontrolę uczniów lub pracodawców. Po doprecyzowaniu zagadnienia, kilku respondentów nie ukrywało zdziwienia, twierdząc, że tego typu działania nigdy nie były podejmowane. Natomiast uważali, że uczestnictwo w wizytach studyjnych, w których również biorą udział nauczyciele (jako opiekunowie) oraz udział w stażach zagranicznych (jako opiekunowie) wpływa na znaczące podnoszenie kompetencji nauczycieli. W związku z powyższym konieczne jest podejmowanie dwutorowych działań w zakresie bieżącego aktualizowania kompetencji zawodowych nauczycieli:

- Uświadamianie dyrektorom szkół i nauczycielom konieczności aktualizowania wiedzy zawodowej nauczycieli poprzez staż u pracodawców;
- Organizowanie staży dla nauczycieli;
- Ewentualne zmiany legislacyjne np. zobowiązanie nauczycieli do wykonywania pracy lub stażu u pracodawców, na stanowisku, w ramach którego prowadzą naukę zawodu; zobowiązanie szkół do zatrudniania praktyków na część etatu.

W zakresie praktycznego kształcenia ustawicznego nauczycieli istnieją również dobre praktyki.” Jedną z nich jest organizowanie szkolenia dla nauczycieli przedmiotów zawodowych w czasie wakacji. Szkoły poza praktyczną nauką zawodu raczej nie zapewniają uczniom dostępu do dodatkowych kursów i szkoleń. Zmiany w tym zakresie wprowadził PO KL, dzięki któremu możliwe jest kompleksowe wsparcie uczniów szkół zawodowych np. poprzez umożliwienie zdobycia uprawnień i kursów certyfikowanych.

Reasumując, szkolnictwu zawodowemu w województwie świętokrzyskim potrzebna jest:

1. szeroko pojęta kampania informacyjna: systematyczne spotkania informacyjne na temat charakterystyki zawodów i możliwości uzyskania kwalifikacji zawodowych, organizowane przez Izbę Rzemieślniczą oraz dodatkowo organizowanie targów pracy, Tygodnia Kariery, doradztwa zawodowego ze strony PUP,
2. wielostronna inicjatywa głównych interesariuszy kształcenia zawodowego – partnerstwo na rzecz budowania i rozwoju bazy szkoleniowej i praktycznej nauki zawodu (partnerstwo przedsiębiorców, szkół zawodowych oraz Cechu Rzemieślników i Przedsiębiorców),
3. wzmocnienie dobrej jakości praktyk zawodowych zajęciami bezpośrednio u pracodawców lub wyjazdami uczniów i nauczycieli zawodu na praktyki do szkół za granicą⁷.

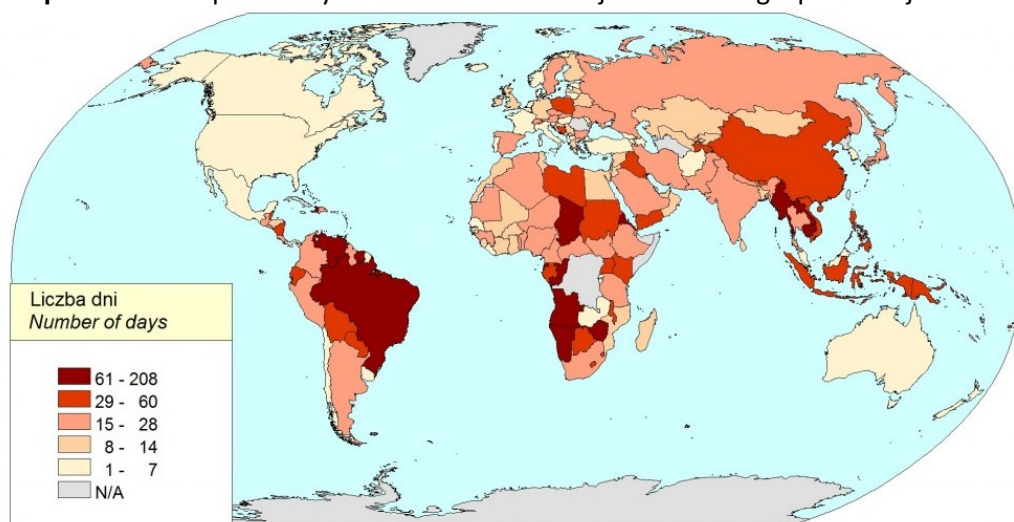
⁷ „Badanie funkcjonowania systemu kształcenia zawodowego w Polsce. Raport badania jakościowego wśród ekspertów”, Ministerstwo Edukacji Narodowej, Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej, Warszawa, 2011.

WARTO WIEDZIEĆ

Rozwój przedsiębiorczości

Każde państwo na swój sposób stara się przyciągnąć przedsiębiorców oraz ułatwić prowadzenie działalności własnym obywatelom. Większości z nas jednak trudno jest ocenić, gdzie naprawdę łatwo jest założyć i rozwijać swoje przedsiębiorstwo, a gdzie na

Mapa: Liczba dni potrzebnych na otwarcie własnej działalności gospodarczej w 2013 r.

Źródło danych: Bank Światowy / „Word Development Indicators, database”.

przeszkodzie stoi nieprzychylnie prawo, wysokie podatki i biurokratyczne zawiłości.

The Doing Business to specjalny ranking opracowany przez ekspertów Banku Światowego uwzględniający, jak w poszczególnych krajach świata wygląda prawo, jak wysokie są podatki, ile trwa zdobycie pozwoleń czy rejestracja, czy łatwo jest uzyskać kredyt dla firm a także, czy łatwo jest eksportować lub importować. W ramach tego rankingu ocenianych jest 185 krajów świata. Jedną z ważniejszych zmiennych uwzględnianych przez ekonomistów w swojej ocenie poszczególnych państw jest czas potrzebny na założenie działalności gospodarczej. Stanowi on osobną kategorię ocen w rankingu Doing Business zwaną Starting Business.

Zgodnie z metodologią stosowaną przez Bank Światowy wymagany czas do rozpoczęcia działalności gospodarczej to liczba dni kalendarzowych potrzebnych do wykonania procedury związanej z założen-

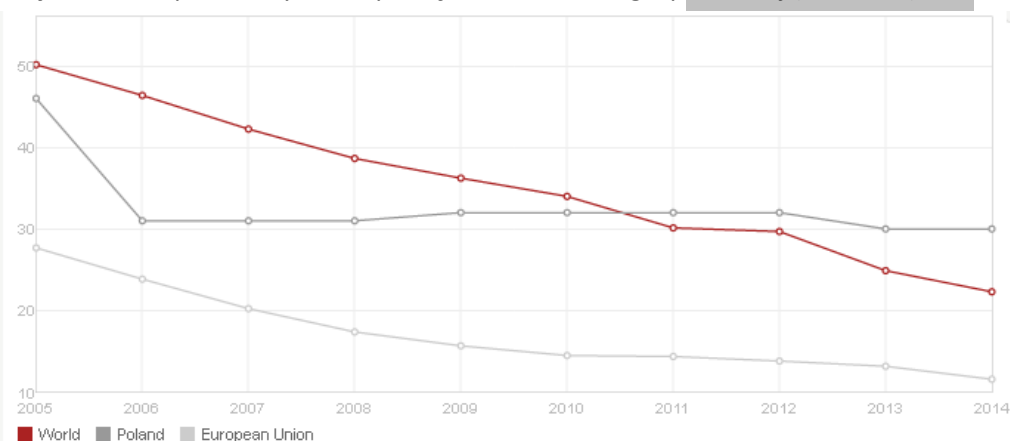
niem firmy przewidzianej w prawie. Jeżeli procedurę można przyspieszyć za dodatkową opłatą, to pod uwagę brana jest najkrótsza droga niezależnie od dodatkowych kosztów.

Polska w rankingu Starting Business w 2014 r. zajmowała odległe 145 miejsce wśród wszystkich badanych państw, z wynikiem 30 dni potrzebnych na założenie działalności gospodarczej. Był to najgorszy wynik wśród wszystkich państw europejskich. Widoczny jest jednak spadek wymaganej liczby dni w Polsce, potrzebnych na założenie własnej firmy. W 2013 r. wskaźnik ten zmniejszył się z 32 na 30 dni.

Nasz kraj również bardzo słabo wypada w porównaniu do średnich światowych oraz unijnych odnoszących się do tego wskaźnika. Zarówno w jednym jak i

drugim przypadku widoczny jest systematyczny, coroczny spadek liczby dni wymaganych do założenia przedsiębiorstwa. Średnia ogólnoswiatowa w 2014 r. wynosiła 22,3 dni, a średnia dla Unii Europejskiej 11,6 dni. W zestawieniu tych danych widoczne jest również, że od 2006 r. w Polsce niewiele w tej kwestii uległo poprawie, a od 2011 r. nasz kraj jest powyżej średnich wyników ogólnoswiatowych dotyczących liczby dni potrzebnych na założenie własnej działalności gospodarczej.

Wykres: Czas potrzebny na rozpoczęcie działalności gospodarczej (w dniach).

Źródło danych: Bank Światowy / „Word Development Indicators, database”.

PRZEGLĄD NAJWAŻNIEJSZYCH WYDARZEŃ W REGIONIE

Świętokrzyskie liderem Rankingu Inwestycyjnego Województw

Województwo Świętokrzyskie jest na I miejscu w kraju w Rankingu Inwestycyjnym Województw, które w latach 2011–2013 dokonały największych inwestycji w infrastrukturę techniczną. Ranking wyłonił samorządy, które w latach 2011-2013 wykazały największe zaangażowanie i wydatki inwestycyjne na rzecz infrastruktury technicznej, co w bezpośredni sposób przekłada się na podniesienie jakości życia mieszkańców. Podczas uroczystej Gali towarzyszącej Samorządowemu Forum Kapitału i Finansów, członek Zarządu Województwa Kazimierz Kotowski, w imieniu Marszałka Województwa Świętokrzyskiego odebrał statuetkę Kazimierza Wielkiego. W ubiegłym roku w tym zestawieniu nasze województwo było na II miejscu.

- Wyniki rankingu potwierdzają, że od lat, mimo kryzysu gospodarczego, znaczna część naszych wydatków budżetowych, około 60%, to wydatki majątkowe, czyli te przeznaczane na inwestycje. Od kilku lat Świętokrzyskie przeżywa prawdziwy boom inwestycyjny i to przełożyło się na wyniki rankingu, w którym systematycznie

poprawialiśmy swoją pozycję, aż do żółtej koszulki lidera – mówi marszałek województwa Adama Jarubas.

Nowy rok akademicki na UJK

Uniwersytet Jana Kochanowskiego przyjął w poczet braci studenckiej nowych żaków. Podczas inauguracji nowego roku akademickiego marszałek Adam Jarubas za-

chęcał studentów, żeby studia wyższe potraktowali nie tylko jako osobistą szansę, ale też szansę wzmocnienia potencjału regionu.

W tym roku

naukę na Uniwersytecie Jana Kochanowskiego rozpocznie 4600 nowych studentów.

Rektor UJK w Kielcach Jacek Semaniak podsumował działalność uczelni, wspominał o nowych wyzwaniach oraz trudnościach, z jakimi uniwersytet musi się mierzyć. Jedną z nich jest spadająca liczba studentów, głównie w trybie niestacjonarnym. Podkreślił dobrą współpracę z

Zarządem Województwa oraz efektywne korzystanie z unijnych dofinansowań. Od 2007 roku uczelnia wydała na inwestycje związane z rozbudową bazy akademickiej 290 milionów złotych, z czego 4,7 miliona, to wkład własny Uniwersytetu. Pozostała część została sfinansowana ze środków pochodzących z UE. Rektor wspominał też o nowych planach. To między innymi, otwarcie w przyszłym roku nowego kierunku lekarskiego oraz oddanie do użytku, także w nowym roku, nowoczesnej bazy sportowej – Centrum Rehabilitacji i Sportu.

PRZEGLĄD NAJWAŻNIEJSZYCH WYDARZEŃ W REGIONIE

Politechnika inauguruje rok akademicki

Blisko 2,5 tysiąca nowych studentów rozpoczęło w tym roku naukę na Politechnice Świętokrzyskiej. 3 października, odbyła się uroczysta inauguracja roku akademickiego 2014/2015. Podczas uroczystości w głównej auli wykładowej zebrał się liczni goście.

Byli obecni parlamentarzyści, przedstawiciele administracji publicznej, samorządu, biznesu, a także kadra naukowa innych technicznych uczelni w kraju. Gościł na niej m. in. marszałek Adam Jarubas. W swoim wystąpieniu podkreślił on rolę uczelni w kreowaniu rozwoju gospodarczego regionu świętokrzyskiego. Podkreślił

również, że Politechnika, w okresie ostatnich lat zmieniła się diametralnie, również ze względu na dynamiczne zmiany w zakresie bazy dydaktycznej i laboratoryjnej. Przypomnił, że z samego tylko Regionalnego Programu Operacyjnego powstało kilkadziesiąt laboratoriów z nowoczesnym wyposażeniem.

Profesor Stanisław Adamczak, rektor Politechniki Świętokrzyskiej podkreślał, że uczelnia jest kuźnią kadr nie tylko dla przemysłu, ale i administracji różnych szczebli. W ciągu 50-ciu lat jej mury opuściło blisko 40 tys. absolwentów. Dodał, że obecnie wiele przedsiębiorstw zarządzanych jest przez wychowanków placówki. Rektor przypomniał o nowej infrastruk-

ture i bazy naukowej. 73 laboratoria zostały wyposażone w najnowocześniejsze urządzenia pomiarowe i produkcyjne na światowym poziomie. Zauważył także, iż rośnie poziom kształcenia na pięciu wydziałach. Świadczy o tym m. in. siedem uprawnień do nadawania stopnia doktora nauk technicznych i trzy do nadawania stopnia doktora habilitowanego. Kształcenie studentów

odbywa się na 17 kierunkach. Niektóre specjalności, jak np. technika uzbrojenia, mają charakter unikatowy. W tym roku po raz pierwszy prowadzony jest nabór na wzornictwo przemysłowe w ujęciu inżynierskim. Najbardziej obleganymi kierunkami w tym roku były: budownictwo, geodezja i kartografia, informatyka oraz ekonomia.

Podczas uroczystości przedstawiciele pierwszego roku złożyli uroczyste ślubowanie, a statuetkami i medalami Politechniki Świętokrzyskiej uhonorowani zostali najbardziej zasłużeni pracownicy uczelni. Medale Politechniki Świętokrzyskiej otrzymali profesorowie: Leszek Płonecki i Czesław Kundera. Do auli przywiózł je łaźnik marsjański Politechniki Świętokrzyskiej, który niedawno zdobył drugie miejsce w zawodach w Podzamczu Chęcińskim.

Wykład inauguracyjny wygłosił prof. dr hab. inż. Jerzy Woźnicki, przewodniczący Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego, prezes Fundacji Rektorów Polskich.

PRZEGLĄD NAJWAŻNIEJSZYCH WYDARZEŃ W REGIONIE

Nowoczesny tabor kolejowy na świętokrzyskich torach

Trzy nowoczesne, trójczłonowe pociągi o wysokim standardzie podróży wyruszyły w trasę po naszym regionie.

Pojazdy udało się zakupić dzięki projektowi partnerskiemu, w którym liderem jest województwo świętokrzyskie. W po-

niedziałek, 6 października, na dworcu kolejowym w Skarżysku-Kamiennej odbyła się prezentacja pojazdów. Jan Maćkowiak, członek Zarządu Województwa był inicjatorem zakupu taboru, w skład którego w sumie weszło 19 pociągów IMPULS. Zakup taboru to projekt partnerski województw małopolskiego, podkarpackiego, śląskiego i świętokrzyskiego oraz jeden z największych projektów taborowych obecnie realizowanych w kraju. W uroczystości udział wzięli świętokrzyscy parlamentarzyści, przedstawiciele Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju, a także samorządowcy, pracownicy kolei oraz okoliczni mieszkańcy.

Projekt, w ramach którego zakupiono tabor, dofinansowany został z unijnego Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. Pod koniec 2011 roku władze województwa świętokrzyskiego wraz z marszałkami pozostałych regionów, postanowiły się go podjąć w momencie, kiedy okazało się, że spółka Przewozy Regionalne ma problemy finansowe. Koszt inwestycji dla wszystkich czterech województw to ponad 260 mln zł. Jeden pociąg kosztował blisko 13 mln zł. 70 procent dofinansowała Unia Europejska. Jan Maćkowiak pod-

kreślił, że pozostałe pieniądze to kwota przeznaczona na kolej dla województwa z dotacji celowych od państwa, czyli funduszu kolejowego i rezerwy celowej. Dodał, że pociągi wyposażone są w gniazda elektryczne oraz WiFi. Tabor jest w pełni przystosowany do przewozu osób niepełnosprawnych.

Na początek w naszym regionie oddane zostały trzy pociągi IMPULS. Kolejne trzy wyjadą na tory do końca stycznia przyszłego roku.

Pomnik Niepodległościowy w Ożarowie

9 października, na skwerku przy Placu Wolności w Ożarowie odsłonięty został Pomnik Niepodległościowy. Autorem pomnika jest kielecki artysta rzeźbiarz Arkadiusz Latos. To wykonany z brązu orzeł, który zrywa się do lotu z pionowego, 4-metrowego postumentu wykonanego z ożarowskiego betonu. Orzeł o wysokości około 1,3 m z rozpiętością skrzydeł ponad 2 m jest symbolem rodzącej się niepodległości. Uroczystości odsłonięcia pomnika odby-

ły się dokładnie w setną rocznicę pierwszych nominacji oficerskich w 1. Pułku Piechoty Legionów nadanych przez Józefa Piłsudskiego w pobliskich Jakubowicach. Uroczystości

rozpoczęły się od mszy świętej w intencji ojczyzny. Po mszy w sali widowiskowej Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury odbyła się sesja historyczna Rady Miejskiej. Pomnik odsłoniła wiceminister obrony narodowej Beata Oczkiewicz, której towarzyszyli: wojewoda Bożentyna Pałka-Koruba oraz członek Zarządu Województwa Świętokrzyskiego Kazimierz Kotowski.

PRZEGLĄD NAJWAŻNIEJSZYCH WYDARZEŃ W REGIONIE

Europejskie Centrum Edukacji Geologicznej

Kamień węgielny pod budowę Europejskiego Centrum Edukacji Geologicznej Uniwersytetu Warszawskiego wmurowano w Chęcinach, w miejscu dawnego kamieniołomu Korzecko na Górze Rzepka. W uroczystości uczestniczyli m. in. przewodni-

czący Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego Tadeusz Kowalczyk, wicemarszałek województwa Grzegorz Świercz, członkowie Zarządu Województwa Piotr Żołądek i Jan Maćkowiak. Liderem projektu jest Uniwersytet Warszawski, a partnerami samorząd województwa świętokrzyskiego, powiat kielecki oraz gmina Chęciny. Jak podkreślił podczas uroczystości prof. Marcin Pałys, rektor Uniwersytetu Warszawskiego, powstający w Chęcinach obiekt, będzie przyciągał studentów i badaczy z Polski i Europy. Wyjaśnił, że Centrum będzie służyć nie tylko celom naukowym, ale również szeroko rozumianej edukacji, ponieważ będzie otwarte na współpracę ze szkołami. Centrum Edukacji Geologicznej Uniwersytetu Warszawskiego będzie to pięć budynków, połączonych ze sobą parterowymi przejściami. Powierzchnia jednego budynku to ok. 6,5 tys. m². W części głównej znajdzie się m. in. aula oraz stołówka. W części laboratoryjno-dydaktycznej powstaną pracownie i sale wykładowe. W trzech pozostałych budynkach znajdować się będą miejsca noclegowe dla kadry naukowej, studentów oraz gości. Wartość inwestycji to ok. 30 mln zł. Ponad

26 mln pochodzi z funduszy Unii Europejskiej z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego. Pozostałe środki zapewni dotacja z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Otwarcie gmachu planowane jest w 2015 roku.

Zakup wyposażenia do Szpitala Dziecięcego w Kielcach

Za 18 milionów złotych zakupione zostanie wyposażenie do nowobudowanego szpitala dziecięcego na kieleckim Czarnowie.

Ponad 13 milionów złotych pochodzących będzie z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2007-2013. Umowę w tej sprawie podpisali marszałek Adam Jarubas i członek Zarządu Województwa Kazimierz Kotowski oraz Włodzimierz Wielgus, dyrektor Wojewódzkiego Specjalistycznego Szpitala Dziecięcego w Kielcach.

- Ambicją, zarówno władz województwa jak i dyrektorów szpitali, jest zapewnienie dobrych warunków leczenia dla naszych dzieci i nowej siedziby dla szpitala dziecięcego. To będzie kompletnie wyposażona jednostka, która będzie gwarantowała bezpieczeństwo dzieci tam leczonych – podkreśla marszałek Adam Jarubas. W ramach struktury Wojewódzkiego Szpitala Zespołowego w Kielcach powstał 5-kondygnacyjny budynek o powierzchni blisko 8 tys. m², w

którym będzie zlokalizowane dziesięć nowoczesnych oddziałów wraz z przychodnią i stosownymi gabinetami, a także Zespół Operacyjny zawierający dwie sale operacyjne.

PRZEGLĄD NAJWAŻNIEJSZYCH WYDARZEŃ W REGIONIE

INNO-TECH EXPO 2014

W kieleckim ośrodku wystawienniczym 16 października, od uroczystego otwarcia rozpoczęły się II Międzynarodowe Targi Innowacji i Nowych Technologii INN-TECH

EXPO 2014. W tym roku w Kielcach swoją ofertę prezentuje ponad sto firm. W otwarciu targów uczestniczyli: marszałek województwa świętokrzyskiego Adam Jarubas, wicemarszałek Grzegorz Świercz, Arkadiusz Bąk, wiceminister gospodarki i Marek Szczepanik, wiceprezes PARP. W Targach Kielce przez dwa dni prezentowali się przedstawiciele parków naukowo-technologicznych, inkubatorów przedsiębiorczości, firm i instytucji naukowych. Jak podkreślają organizatorzy, INNO-TECH EXPO, była to możliwość kontaktu biznesowego z wieloma innowacyjnymi firmami oraz dotarcia ze swoją ofertą do licznej grupy zwiedzających zainteresowanych nowymi technologiami.

To właśnie wytworzenie przestrzeni dla kooperacji, która jest ideą przewodnią targów, jest wyzwaniem na najbliższe siedem lat unijnego programowania – mówił marszałek Adam Jarubas. Innowacyjność jest swego rodzaju postawą bardzo pożądaną w wielu branżach. To od świata nauki i biznesu zależy, jak nasz kraj będzie innowacyjny. Przypomniął, że dziś Unia Europejska od regionów wymaga, by koncentrowały środki na wybranych branżach i skupiały się na takich zasobach endogenicznych regionu, które mogą być branżami wzrostu.

II Międzynarodowe Targi Innowacji i Nowych Technologii trwały do 17 października. Podczas wydarzenia przygotowano specjalne miejsce dla młodych przedsiębiorców oraz Strefę Młodych Wynalazców. Podczas drugiej edycji szczególny nacisk położony został na zagadnienia związane z drukiem 3D. Międzynarodowe Targi INNO-TECH EXPO, to także szereg spotkań branżowych i konferencji podczas których poruszane są zagadnienia najważniejsze dla branży związanej z nowymi technologiami.

Połańciec najatrakcyjniejszy inwestycyjnie

W warszawskim hotelu Polonia miało miejsce wręczenie nagród w VI edycji Ogólnopolskiego Konkursu „Grunt na medal”. Zwycięzcą przedsięwzięcia w województwie świętokrzyskim został teren inwestycyjny w Połańcu (5,32 ha). Grunt ten został wysoko oceniony i uznany jako najatrakcyjniejszy "inwestycyjnie". Burmistrzowi Połańca Jackowi Tarnowskiemu nagrodę wręczył wicepremier Janusz Piechociński. W uroczystości udział wzięli również Grzegorz Orawiec, dyrektor Departamentu Polityki Regionalnej Urzędu Marszałkowskiego.

Ogólnopolski Konkurs „Grunt na medal” przeprowadzony został przez Polską Agencję Informacji i Inwestycji Zagranicznych we współpracy z Marszałkami Województw oraz Regionalnymi Centrami Obsługi Inwestora, pod patronatem honorowym Wiceprezesa Rady Ministrów, Ministra Gospodarki Janusza Piechocińskiego. Do konkursu przystąpiło 136 gmin, które nadesłały 212 ofert.

PRZEGLĄD NAJWAŻNIEJSZYCH WYDARZEŃ W REGIONIE

Obwodnica Buska-Zdroju

31 października oddano obwodnicę Buska-Zdroju w ciągu drogi wojewódzkiej nr 973. W wydarzeniu tym wzięli udział m. in. marszałek województwa świętokrzyskiego Adam Jarubas oraz członek Zarządu Województwa Jan Maćkowiak.

Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 973 Busko-Zdrój – Nowy Korczyn, stanowiącej obwodnicę Buska-Zdroju, jest drugim etapem projektu pn.: „Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 776 na odcinku od granicy województwa do Buska-Zdroju wraz z remontem mostu przez Nidę w Wiślicy i budową obwodnicy Buska-Zdroju na drodze wojewódzkiej nr 973”, realizowanego przez Świętokrzyski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Kielcach na zlecenie województwa świętokrzyskiego.

W ramach inwestycji zostały wykonane prace budowlane obejmujące swym zakresem rozbudowę drogi

wraz z przebudową skrzyżowań, budową chodników i przejść dla pieszych, zatok autobusowych oraz zjazdów. Ponadto przebudowie uległy sieci teletechniczne, energetyczne, gazowe, wodociągowe. Koszt realizacji inwestycji to około 18 mln zł, w tym dofinansowanie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego wynosiło 85% wartości projektu. Budowa obwodnicy to przede wszystkim poprawa bezpieczeństwa i komfortu życia mieszkańców Buska-Zdroju. To ważny element komu-

nikacyjny, który łączy drogę do Korczyna i drogę do Krakowa przez Wiślicę. To przedsięwzięcie także podnosi atrakcyjność tego terenu. Wiemy, jak dynamicznie rozwijającym się obszarem jest dziś Busko-Zdrój z uzdrowiskami i innymi usługami. Mamy tu najniższe bezrobocie, co nie znaczy, że nie trzeba tu realizować inwestycji dających miejsca pracy – te i inne zalety tej inwestycji podkreślał marszałek Adam Jarubas.

Nowe Punkty Informacyjne w województwie

W wyniku porozumienia Marszałka Województwa Świętokrzyskiego ze Starostami Powiatowymi od 24 października 2014 r. w Starostwie Powiatowym w Busku-Zdroju i Sandomierzu będą funkcjonowały Lokalne Punkty Informacyjne Funduszy Europejskich (LPI), które wspólnie z Głównym Punktem Informacyjnym w Kielcach, działającym przy Urzędzie Marszałkowskim od 2009 roku, należą do ogólnopolskiej sieci Punktów Informacyjnych Funduszy Europejskich (PIFE). W Sandomierzu w otwarciu nowej placówki uczestniczył Kazimierz Kotowski, członek Zarządu Województwa. W Busku-Zdroju punkt otworzył marszałek Adam Jarubas.

PRZEGLĄD NAJWAŻNIEJSZYCH WYDARZEŃ W REGIONIE

Bank Komórek Macierzystych w Podzamczu

4 listopada na konferencji oficjalnie zainaugurowano działalność jedynego w Polsce Publicznego Banku Komórek Macierzystych. W grudniu trafiły tam pierwsze próbki krwi pępowinowej. O tym, że matki powinny oddawać taką krew, przekonywała się Katarzyna Cichopek-Hakiel. W spotkaniu uczestniczyli: marszałek Adam Jarubas, wicemarszałek Grzegorz Świercz, członek Zarządu Województwa Świętokrzyskiego Kazimierz Kotowski. Bank jest częścią Regionalnego Centrum Naukowo-Technologicznego w Podzamczu. Powstał on w ramach projektu "Utworzenie banku komórek macierzystych w województwie świętokrzyskim szansą na wdrożenie nowych metod naukowo-badawczych w zakresie medycyny i transplantologii", dofinansowanego z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego. Jego laboratoria mają także służyć kadrze oraz studentom Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach. Celem publicznego przechowywania jest zwiększenie ilości komórek macierzystych dostępnych dla biorców niespokrewnionych. Krew, która zostanie oddana za darmo do tego publicznego banku, staje się dobrem społecznym, czyli może uratować życie każdemu, dla kogo będzie pasować.

Zakończył się cykl konferencji Obserwatorium Rozwoju Regionalnego

30 października 2014 roku zakończył się cykl konferencji powiatowych/sieciujących pn. tworzenie systemu instytucjonalnego, wspierającego efektywne prowadzenie polityki regionalnej, organizowanych przez Obserwatorium Rozwoju Regionalnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego w ramach projektu „Nowa jakość w zakresie monitorowania polityk publicznych w województwie świętokrzyskim” współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Główne cele zorganizowanych konferencji, to nawiązanie współpracy z instytucjami zajmującymi się monitorowaniem sytuacji społeczno-gospodarczej i polityk publicznych oraz inicjowanie debaty publicznej w sprawach ważnych dla regionu w każdym z powiatów województwa. Podczas konferencji przedstawiono genezę i założenia funkcjonowania Świętokrzyskiego Forum Terytorialnego, które ma być platformą wymiany doświadczeń i informacji między jednostkami samorządu terytorialnego, instytucjami rządowymi i pozarządowymi.

Podczas spotkań, przybliżono zakres działań funkcjonującego w strukturze Departamentu Polityki Regionalnej UM WŚ Obserwatorium Rozwoju Regionalnego, takich jak stworzenie spójnego, instytucjonalnego systemu monitorowania polityk publicznych, dostarczanie aktualnych danych o sytuacji społeczno-gospodarczej Województwa Świętokrzyskiego oraz omówiono badania prowadzone przez ORR.

O warunkach skutecznego procesu zarządzania rozwojem przez władze regionalne oraz efektywnym wykorzystywaniu potencjałów rozwojowych powiatów w kontekście założeń Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020 oraz nowego okresu programowania mówił ekspert z Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach, dr Sławomir Pastuszka.

PRZEGLĄD NAJWAŻNIEJSZYCH WYDARZEŃ W REGIONIE

Talenty Świętokrzyskie

Podczas gali w Teatrze im. Stefana Żeromskiego w Kielcach wręczono 25 nagród oraz 20 wyróżnień w konkursie „Talenty Świętokrzyskie”. Trafiły one do młodych ludzi, wybitnie uzdolnionych i odnoszących sukcesy w różnych dziedzinach nauki i sztuki. W uroczystości uczestniczył m. in. marszałek Adam Jarubas.

Nagroda „Talenty Świętokrzyskie” przyznawana jest w ramach przyjętego przez Sejmik Województwa „Świętokrzyskiego Programu Wspierania Edukacji Wybitnie Uzdolnionych Uczniów i Studentów”. Oprócz tytułu „Talent Świętokrzyski” laureaci otrzymują też jednorazowe nagrody finansowe. Od 2000 roku Zarząd Województwa Świętokrzyskiego przyznał łącznie 375 nagród i 120 wyróżnień „Talenty Świętokrzyskie”. Galę wręczenia nagród uświetniły występy artystyczne w wykonaniu tegorocznych laureatów.

Kierunki rozwoju szkolnictwa zawodowego

O potrzebie odnowienia szkolnictwa zawodowego, kierunkach jego rozwoju i mocnym powiązaniu z rynkiem gospodarczym, 7 listopada, debatowali uczestnicy konferencji pn. „Świat edukacji zawodowej i świat przedsiębiorców. Razem czy osobno?”, przygotowanej przez Specjalną Strefę Ekonomiczną „Starachowice” S. A., Kuratorium Oświaty w Kielcach, Urząd Marszałkowski Wojewódz-

two Świętokrzyskiego przy współpracy ze Staropolską Izłą Przemysłowo-Handlową. W spotkaniu uczestniczył marszałek województwa Adam Jarubas.

Zgromadzonych w sali konferencyjnej Targów Kielce powitał Cezary Tkaczyk, prezes Zarządu SSE „Starachowice” S. A. Na konferencji poza nim swój punkt widzenia przedstawiali m. in. Tomasz Janusz, wicedyrektor Departamentu Polityki Regionalnej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego, Małgorzata Muzoń, świętokrzyski kurator oświaty oraz Arkadiusz Piecyk, dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Kielcach.

O wielu uwagach płynących z ust właścicieli firm, dyrektorów zakładów, na temat promowania szkolnictwa zawodowego, wspomniał Adam Jarubas, marszałek województwa świętokrzyskiego. - Bardzo często rozmówcy sugerowali stworzenie projektu przekonującego, że zawodówka nie jest passé. Jest to pomysł wart przemyślenia i skonfrontowania. Proces ten z pewnością nie potrwa rok czy dwa. Musimy jednak odpowiedzialnie zmierzyć się z tym wyzwaniem, roz-

sądnie dostosowywać system kształcenia zawodowego do wymogów współczesnej gospodarki, łącząc jakość kształcenia z praktyką na wysokim poziomie. Przyniesie to korzyści zarówno województwu, jak i jego mieszkańcom.

Zebrani mieli również okazję poznać przykłady dobrych praktyk kooperacji szkół zawodowych z Odlewniami Polskimi S. A, które zaprezentował Adam Nowak z Ośrodka Badawczo-Rozwojowego tej firmy.

PRZEGLĄD NAJWAŻNIEJSZYCH WYDARZEŃ W REGIONIE

Najlepszy rolnik, agrogospodarstwo i koło gospodyń wiejskich

Na uroczystej gali w Targach Kielce, 4 listopada rozstrzygnięto konkurs Echa Dnia, w którym o wynikach decydowali czytelnicy. Rolnikami Roku 2014 zostali Renata i Marian Bech z Winiar w powiecie pińczowskim. Wyłoniono także najlepsze Koło Gospodyń Wiejskich 2014 oraz Gospodarstwo Agroturystyczne 2014. Gośćmi gali byli: Czesław Siekierski, przewodniczący Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi w Parlamencie Europejskim oraz Beata Oczkiewicz, wiceminister obrony narodowej, marszałek Adam Jarubas, wicemarszałek Grzegorz Świercz i członek Zarządu Województwa Piotr Żołądek.

Most w Połańcu oficjalnie otwarty

12 listopada most w Połańcu został oficjalnie i uroczystie otwarty. Budowa, która była w 85% finansowana ze środków Unii Europejskiej kosztowała 210 mln złotych. Most liczy 957 metrów, a wraz

z wybudowanymi do niego dojazdami, cała trasa liczy 5 597 metrów. Wagę tej największej w regionie inwestycji drogowej, podkreślali marszałkowie obu regionów - Adam Jarubas i Władysław Ortyl.

W ramach zadania "Likwidacja barier rozwoju – most na Wiśle z rozbudową drogi wojewódzkiej nr 764 oraz połączeniem z drogą wojewódzką nr 875" województwo świętokrzyskie sfinansowało budowę połowy mostu na rzece Wiśle, 17 km odcinka drogi wojewódzkiej nr 764 Staszów - Połaniec oraz mostu na rzece Czarna Staszowska, a województwo podkarpackie sfinansowało drugą połowę mostu na Wiśle w Połańcu, 2,2 km drogi dojazdowej z mostem na rzece Breń, około 10 km nowego odcinka drogi łączącej drogę wojewódzką nr 982 z drogą 985 i most na rzece Wisłóce. Zakończenie robót budowlanych na moście nastąpiło 31 października.

Prace nad budową mostu przebiegały bardzo sprawnie. W grudniu 2012 roku rozpoczęto wykonanie pali żelbetonowych pod podpory mostu, a pierwsze elementy konstrukcji stalowej pojawiły się nad Wisłą 9 grudnia 2013 roku. Dominującym elementem konstrukcji mostu jest 160-metrowe przęsło nurtowe oraz 110-metrowe przęsła sąsiednie. Waga całej konstrukcji stalowej to 3 700 ton.

Most został uroczystie poświęcony, a po wystąpieniach okolicznościowych odbyła się niezwykle efektowna prezentacja w locie śmigłowca S-70i Black Hawk, produkowanego w Mielcu. Przybyli goście kosztowali produktów regionalnych z województw podkarpackiego i świętokrzyskiego.

PRZEGLĄD NAJWAŻNIEJSZYCH WYDARZEŃ W REGIONIE

Kontrakt Terytorialny podpisany

Marszałek województwa Adam Jarubas i Marcei Niezgoda, podsekretarz stanu w Ministerstwie Infrastruktury i Rozwoju, 14 listopada podpisali w Kielcach Kontrakt Terytorialny dla Województwa Świętokrzyskiego.

- Dokument obejmuje inwestycje priorytetowe, których zadaniem jest tworzenie warunków do dynamicznego rozwoju gospodarczego i społecznego – mówi marszałek Adam Jarubas – finansowane będą ze środków rządowych, samorządowych oraz tych, które będziemy mieli do dyspozycji w ramach programów operacyjnych.

Świętokrzyska Gala Jakości

W Wojewódzkim Domu Kultury w Kielcach 8 grudnia odbyła się uroczysta gala Świętokrzyskiej Nagrody Jakości, podczas której nagrodzono i wyróżniono m. in. ARTIMED NZOZ Sp. z o. o., Zespół Opieki Zdrowotnej w Busku-Zdroju oraz Krajowe Stowarzyszenie Wspierania Przedsiębiorczości. Laureatów nagrodzili Arkadiusz Bąk, przewodniczący Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego, wice-marszałek Jan Maćkowiak i Kazimierz Kotowski, członek Zarządu Województwa.

Głównym celem konkursu Świętokrzyska Nagroda Jakości jest promowanie i nagradzanie wyróżniających się w regionie przedsiębiorstw, instytucji oraz organizacji, które dorównują światowym standardom w zakresie oferowanych usług i produktów oraz w sferze

swojego wewnętrznego funkcjonowania na wszystkich poziomach struktury organizacyjnej.

Budżet województwa na rok 2015

Radni Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego podczas ostatniej sesji w 2014 roku, która odbyła się w siedzibie Filharmonii Świętokrzyskiej, uchwalili budżet województwa na 2015 rok. Wydatki samorządu województwa w nadchodzącym roku zaplanowano na poziomie 689 235 218,12 zł. Najwięcej przeznaczono na transport i łączność – prawie 54%. Deficyt budżetu województwa w wysokości 74 631 367,13 zł zostanie pokryty przychodami pochodzącymi z kredytów oraz z wolnych środków, jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku budżetu województwa, wynikającej z rozliczeń kredytów i pożyczek z lat ubiegłych. Dochody budżetowe planowane do zrealizowania w 2015 roku są o 1 962 475,35 zł niższe niż zakładane w projekcie uchwały budżetowej na 2014 rok.

W uzasadnieniu uchwały budżetowej podkreślono, że trudności występujące przy konstruowaniu budżetu na 2015 rok wynikały z negatywnych procesów gospodarczych oraz zmian ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Źródła danych/Przypisy

Źródła danych

W pracach nad przygotowaniem publikacji wykorzystano dane: Głównego Urzędu Statystycznego, Urzędu Statystycznego w Kielcach, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego, Świętokrzyskiego Biura Rozwoju Regionalnego, Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Kielcach, EUROSTAT.

Opracowanie:

Departament Polityki Regionalnej
Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego

Koordinacja: Piotr Ochwanowski

Kierownik Obserwatorium Rozwoju Regionalnego

e-mail: piotr.ochwanowski@sejmik.kielce.pl

tel. (41) 36-58-189, fax: (41) 36-58-191

Świętokrzyskie

Regionalne Obserwatorium
Terytorialne